

Zpátky v SSSR: 15minutová města rozpoutala vlnu konspiračních teorií, ale koncept je vypůjčen ze sovětské myšlenky

 rt.com/russia/572570-ussr-15-minute-cities

8. března 2023, 11:40

DomovRusko a FSU

Koncept pohodlného obytného prostoru s veškerou infrastrukturou již byl vyzkoušený

Rok 2023 již má vzkvétající konspirační teorii zahrnující skrytý plán na uzavření občanů v jejich okresech a odebrání jejich svobod. Jsou zde jako vždy věřící a skeptici. Nejnovější kontroverze se točí kolem debaty o „15minutových městech“ a šíří se po sociálních sítích a v médiích. Odborníci přesto upozorňují, že samotná myšlenka není úplně nová. Podobné projekty zkoumali urbanisté z různých zemí během 20. století a tento koncept použili i sovětští architekti.

15minutové strašení měst

Samotná teorie ve skutečnosti není vůbec děsivá. Navrhl to Carlos Moreno, profesor na Sorbonnské univerzitě, v roce 2016. Podle Morena zabírají velké vzdálenosti moderních měst lidem příliš mnoho času. Bylo by tedy velmi užitečné, kdyby každý mohl získat vše, co potřebuje, během 15 minut chůze nebo jízdy na kole.

[Přečtěte si více](#)

Proč se lidé bojí „15minutových měst“?

Když se úředníci v anglickém Oxfordu rozhodli implementovat svou verzi konceptu, věci se vymkly kontrole. Záměrem bylo nainstalovat dopravní filtry – kamery, které dokážou číst poznávací značky aut – pro sledování provozu. Osoby bez povolení k pobytu nebo určité výjimky by byly pokutovány. Důvodem iniciativy bylo podle úřadů usnadnit fungování autobusové sítě a snížit dopravní zácpy. Obyvatelé však tento nápad nepřivítali. Někteří si dokonce představovali, že se filtry stanou fyzickými bariérami a že místní budou uzavřeni ve svých okresech. Debata se stala tak vzrušenou, že podle oxfordské městské rady *byli „zaměstnanci a členové rady... vystaveni zneužívání“*.

Zprávy o oxfordském plánu se staly virálními. Příběh se dokonce dostal ke kanadskému autorovi a psychologovi Jordanu Petersonovi, který na Twitteru napsal: *„Myšlenka, že by se do čtvrtí mělo chodit pěšky, je krásná.“* Ale dodal: *„Představa, že idiotští tyranští byrokraté mohou fiatem rozhodovat o tom, kde máte ‚povoleno‘ řídit, je možná nejhorší představitelná zvrácenost této myšlenky.“* Britský konzervativní poslanec Nick Fletcher, blíže k domovu, mezitím požádal Dolní sněmovnu, aby se zabývala „mezinárodním socialistickým konceptem“, jehož cílem je „odebrat osobní svobody“.

Pro Kirilla Puzanova, docenta na Fakultě městského a regionálního rozvoje Mosowovy Vysoké školy ekonomické, se rozhořčení oxfordských občanů zdá velmi logické. *„Pokud řidiči odeberete auto, protestovali by a byla by to typická reakce pro každé město,“* řekl RT. *„Na 15minutovém konceptu není nic nového. Něco podobného vždy existovalo spolu s konceptem „monofunkčních čtvrtí“ – tady bydlíme, tam pracujeme a další slouží k trávení volného času.“*

Protestující drží transparent proti 15minutovým městům po oznámení plánů na Oxford během demonstrace. © Martin Pope / SOPA Images / LightRocket přes Getty Images

Město uvnitř Moskvy

V Sovětském svazu bylo takové místo pro život, včetně veškeré možné infrastruktury, vybudováno pro vládní elity v centru Moskvy. Ve své době to byl vynikající projekt a plán sám o sobě vypadá úžasně i dnes. Osud projektu byl však hrozný – z politických důvodů.

[Přečtěte si více](#)

[70 let po Stalinově smrti: Jak západní propaganda přejmenovala sovětského diktátora z padoucha na hrdinu a zase zpět](#)

V roce 1918 se bolševická vláda rozhodla přesunout hlavní město z Petrohradu (v současnosti Petrohrad) do Moskvy. Ta se pro nové úřady zdála být bezpečnějším místem. A tak si místo k životu museli najít nejen nejvyšší představitelé, ale i desítky státních příslušníků. Předpokládá se, že počet úředníků v Moskvě vzrostl na 281 000 lidí.

Nové hlavní město bylo zrušeno revolucí. Nebyl dostatek dostupných míst pro umístění tak obrovského zařízení. Zpočátku žili vládní úředníci v samotném Kremlu, stejně jako v několika velkých moskevských hotelech, palácích a sídlech. Bylo však zřejmé, že lidé potřebují byty k trvalému bydlení. Hlavní město přitom své hotely pro turisty potřebovalo.

V roce 1927 se sovětské úřady rozhodly postavit speciální dům pro vládu nedaleko Kremlu. Projekt vypracoval Boris Iofan, architekt narozený v Oděse, který studoval v Římě. Stavba začala v roce 1928 a přestože byla plánována na dva roky, ve skutečnosti trvala čtyři. Stálo to také čtyřikrát více peněz, než bylo původně přiděleno.

Iofan's creation was not just an apartment block, it was an autonomous complex featuring a maximum level of comfort. Inhabitants had nothing to care about. All 505 luxury apartments had hot water, central heating and a telephone. They had wooden floors with painted ceilings, and the apartments were already furnished. The complex included a cafe, a grocery store, a laundry, a kindergarten, a barbershop, a sports gym, a library, a medical facility, a hall for concerts and a cinema. By 1932, over 2,700 people inhabited the incredible building. The apartments were designated for top officials, military chiefs, scientists, writers and famous figures.

© Wikipedia

The House of Preliminary Detention

The complex had several official names, but commonly, it's known as the "*House on the Embankment*". Its name is attributed to a book by Soviet writer Yuri Trifonov, who lived there. His father Valentin Trifonov was a Red Army veteran, who played a significant role in the revolution. In 1938, Valentin Trifonov was arrested and executed. His grim fate was shared by hundreds of inhabitants of the House on the Embankment. Some 800 of them became victims of Joseph

Stalin's repressions. The sense of horror surrounding the complex was so strong that locals called it the "*House of Preliminary Detention*".

There was a vast number of staff working for the House, including security guards and porters. Agents of the NKVD (the country's internal security service at the time) utilized these staff members to easily access the apartments and make arrests. The stories of the witnesses have since merged with city legends. The apartments had a special cargo elevator connected directly to the kitchen and it is said that the agents used the elevator to enter apartments and take their victims by surprise. Sometimes it was used to prevent a person from committing suicide. There's also a legend about a woman, who refused to open the door to the agents and promised to shoot anyone who would try to break in. It is said that she was permanently walled up inside.

© dnmuseum.ru

Inhabited monument

Since 1997, the House on the Embankment has been considered a historical monument and is protected by the state. Despite the tragic pages in its history, the building remains a symbol of Soviet progress and industrial achievements.

Unfortunately, the history of the building has little to do with the original idea itself, which was to create a comfortable complex with infrastructure. Kirill Puzanov explains, "*Take, for example, the main building of the Moscow State University: It was designed according to the same idea of a comfortable territory equipped with all the possible infrastructure. You can stay inside for years without leaving.*"

View of the MSU building from the observation deck 'Only Love is Higher' of the Oko tower of the Moscow-City MMDC. © Sputnik / Svetlana Shevchenko

The Moscow State University building – one of the famous ‘Seven Sisters’, or ‘Stalin’s High-rises’ – was aimed to symbolize Soviet quality education with all its achievements. Designed by the aforementioned Boris Iofan and architect Lev Rudnev, it was finished in 1953. Inside, there was everything that a student or a lecturer might have needed: A concert hall, a dining room, lecture halls and scientific units, and a library. Student housing and apartments for academic staff were also built.

Another two of the Seven Sisters were also designed as luxury apartment blocks for scientists, athletes, actors and famous Soviet citizens, and had all the necessary infrastructure on the ground floor.

A high-rise on the Kotelnicheskaya embankment in Moscow. © Sputnik / Maxim Blinov

Actually, the idea was not about creating special conditions for the elites – it was about facilitating solutions for Soviet citizens’ everyday problems, who could then better contribute to the construction of a “*bright future*” for their country. For example, the concept of “*scientific cities*,” which emerged to support certain research institutions was developed. The city of Obninsk is among them. Launched in 1954, it is where a nuclear power plant was connected to a power grid for the first time in the world. The same idea lies behind Dubna, which was officially inaugurated in 1956 together with the Joint Institute of Nuclear Research.

However, it is important to mention that some of those cities functioned in secrecy. These “*closed*” cities needed independent infrastructure because it was difficult to move quickly in and out of the city's territory.

A panorama of Dubna. © Sputnik / Alexander Batanov

Several Soviet architects envisioned a future where everyone would live in a district which resembles the current 15-minute city concept. From 1975-1982, such an “*experimental*” complex emerged in the southern part of Moscow. All the residential buildings were connected with underground roads. The car parks were also underground, with car washes constructed at the entrances. It was intended that the yards would be traffic-free, providing unhindered access for emergency vehicles. Shops and services including a laundry were located on the ground floors, which were all connected. Children could walk to school via huge corridors without needing to go outside. The complex also had a vacuum waste management network.

It was planned that such districts would emerge in different parts of the Soviet capital. Unfortunately, the construction was too complicated, and the idea was scrapped.

A play ground in Moscow's Severnoe Chertanovo area. © Sputnik / Artem Zhitenev

Comfort or restrictions?

It's not a surprise that some ideas, which were completely forgotten in the past, occasionally resurface under different conditions. Recently, Covid-related lockdowns forced people to look around and evaluate the comfort of their living conditions. At the same time, the fear of unexpected movement restrictions is now deeply rooted in people's minds.

[Read more](#)

[Dogs of war: Here's why the Ukraine conflict could be about to spread to another European country](#)

The current online panic about 15-minute cities is related to a lack of awareness, says Associate Professor Ivan Mitin, from the HSE's Faculty of Urban and Regional Development. In the modern world, contradictions are often used by politicians and the media for the sake of their own interests, while digital services are intensively surveilling citizens, he explains. So, people may be frightened by the initiatives, which affect their every-day life and which they don't quite understand.

"It's important to explain that the 15-minute cities concept should not be taken literally," Mitin told RT. "The experience of the cities in Europe and Asia shows that it's more about an intention to create multifunctional and comfortable city districts. Modern people are always on the run, they hurry home from work and back. They have no time to look closely at the district they live in, they think that there's nothing interesting there and that entertainment can be found only downtown. The example of modern Moscow is quite demonstrative. It's important to make people feel the uniqueness of their districts, so it will become their own desire to make the surrounding area as comfortable as possible."

Podle jeho kolegy Kirilla Puzanova je jediným možným nebezpečím 15minutových měst to, že by se stala příliš pohodlná. „V tomto případě by lidé raději vždy zůstali ve svém okrese a jen zřídka se dostali ven,“ vysvětluje. "Takže velká města ztratí svou rozmanitost, protože se rozdělí na spoustu malých."

Anastasia Safronova , redaktorka RT

Vlastnosti

Tento příběh můžete sdílet na sociálních sítích:

Sledujte dál RT

